

KƏNAR ADAMIN 70 YAŞI

Özünü kənar adam bilən Zakir Abbas yarım əsrdən çox Azərbaycan mədəni mühitinin içərisində olub. Açıqı lap elə bu günlərəcən yəni 70 illik yubileyinəcən onu 50 yaşlı cavan bilirdim. Elə bu səbəbdən də təvazökar, özünü gözə soxmayan, şifahi, yəni nəticəsiz havaya üfürülən polemikalara çox vaxt kənardan baxan Zakir Abbas haqqında nə vaxtsa uzaq gələcəkdə yazmaq niyyətim olub. Və bu uzaq gələcək ola bilsin ki, işıqlığa da çıxmıyacaqdı, onun 70 yaşı, mənim 65... Bu uzaq gələcək deyilən bizə nə vəd eləyir. Görünür, ömrün elə vaxtı gəlib çatır ki, onda üzü keçmiş tərəf baxmaq daha vacib olur.

Zakir Abbasi Azərbaycanın ən azı özü yaşda olan intellektualları yaxşı tanıyır. Əgər məndən soruşsaydılar ki, bu dünyada həsəd aparılmayan, təvazözü çəkisindən çox artıq olan bir kimsə tanıyırsan, Ən azı üç adamın sırasında Zakir Abbasın da adını çəkərdim. İndi ədəbi-ictimai mühitə yaxşı tanış olan xronikaya baxaq: Mədəniyyət nazirliyində, AzTV-də, qəzet və jurnal redaksiyalarında məsul vəzifələrdə çalışıb. Müxtəlif mövzuda yazdığı məqalələr Azərbaycan və Rusiya mətbuatında dərc edilib. Yeddi il AzTV-nin ekranından düşməyən, hələ də yaddaşlarda yaşayan «Ocaq» televiziya folklor toplusunun ssenari müəllifi və aparıcısı olub. «Ünsiyyət», «And», «İntibah», «Karvan» və s. qəzet və jurnallarda müxbir, redaktor, sonralar «Məqam» və «Liqa» qəzetlərinin təsisçisi və baş redaktoru vəzifələrində çalışıb. 1998-ci ildə yaradılmış Azərbaycan Demokratik Jurnalistlər Liqasının həmtəsisçisi və katibidir. Azərbaycan Jurnalistlər Birliyi, Teatr Xadimləri İttifaqı və Yazıçılar Birliyinin üzvüdür. Hazırda bədii-publisistik yaradıcılıqla yanaşı pedaqoji fəaliyyətlə də məşğuldur. Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin müəllimidir. 2005-ci ildə «Əməkdar jurnalist» fəxri adına layiq görülüb.

Zakir Abbas professional və klassik üslublu jurnalistdir. Onun ruhu, mədəni mühitində Həsən bəy Zərdabidən, İsmayıl Qasıpıralıdan gələn ənənələr bu gün də yaşadır. Zakir Abbas təbiətindəki klassik jurnalistika ənənələrinin təsiri altında deyir: «Mənə görə televiziyanın ekranı millətin təfəkkürünü və mədəniyyətini əks etdirən ləkəsiz güzgü olmalıdır». Hökm verən hökmün mahiyyətini yaxşı bilir. O, deyir: «...Qəzet millətin nəbzini tutmalıdır». Əgər onun təbiətində Həsən bəy Zərdabının yeri və kimliyi görünməsəydi və yaxud özünü diktə eləməsəydi, bu sözləri də deyə bilməzdi. Zakir Abbas «Tərcüman»ın genetik daşıyıcısıdır. «Tərcüman» dillər arasında körpüdür». Bu sözlər mətbu tarixin yaddaşı kimi Zakir Abbasın da bu gün əməli fəaliyyətinin düsturudur. Yəqin ki, elə bu səbəbdən ədəbi yaradıcılıqda tərcümə işinə xüsusi önəm verib: V.Snegiryov «Barıt qoxulu sübh çağı» (tarixi roman), Maykl Parenti «Seçilmişlər üçün demokratiya» (publisistik roman), T.Şevçenko «Rəssam», «Əkizlər» (povestlər), K.Stanislavski (I-II hissə) «Yaşantı», «Təcəşüm» (teatr sənətkarlığı), Jozef Mazeppi «Tamerlan» tarixi roman, İqor Buniç «Partiyanın qızilları», Oşo «Birinci və sonuncu azadlıq», Homer Cek «Qandi müdrikliyi», 18 sənədli və bədii filmin tərcüməsi... bütün bunlar Zakir Abbasın kütlənin gözüne görünməyən, amma millətin mədəni durumuna xidmət edən əvəzsiz işləridir. Sözün həqiqi mənasında böyük yaradıcılıq yoludur. Müəllim kimi də, yaradıcı bir ziyalı olaraq da onun pedaqoji ədəbi fəaliyyəti həmişə təqdir olunub. Onu tanıyanlar Zakir Abbasi sözün həqiqi mənasında öz xalqının siması kimi görüblər. Əgər kimsə soruşsaydı ki, sən kimsən Zakir Abbas? O tərəddüd eləmədən cavab verərdi: «MƏNİ MƏNDƏN SORUŞMA». Bəs kimdən soruşaq? Soruşmalı olacağımız adamlar çox uzaqda deyil. Onlar Zakir Abbasın müasirləridir, Azərbaycan ziyalılarıdır.

Yenə də xronikaya toxunmadan orijinallığı gözləməklə məlumatı gələcək nəsillə ötürmək borcumuzu yerinə yetiririk:

...Zakir Abbasın içindən, varlığından keçib milyonlarla tamaşaçının qəlbində qaladığı «Ocaq» elə bu günün özündə də yanır. (Söhbət Səfərli)

...Tükənməz enerjiyə malik olan bu insan demokrat şəxsiyyət dünyasıyla ruhi bir savaşıdadır (Kəramət)

Zakir Abbas, Siz bütün imkan və yaradıcılığınızı xalqın maariflənməsinə sərf edərək, televiziya və qəzetlərdə öz sözünü deyən bir ziyalı kimi tanınmışınız (Azərbaycan «Amal» Ziyalı Hərəkatı).

(Davamı 16-cı səhifədə)

Sizin yazdığınız pyeslər, ssenarilər, tədbirlər respublika teatrlarında maraqlı səhnə təcəssümü tapmış və teatrsevərlər tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. (Həsənağa Turabov - Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının sədri)

Orta nəsil jurnalistləri sırasında Zakir Abbas həmişə təvazökarlığı, obyektiv mövqeyi ilə seçilən, Sözlə və Qələmə məsuliyyətlə yanaşan dostlarımızdandır... (Sirus Təbrizli - Azərbaycan Respublikası Mətbuat və İnformasiya naziri)

Hörmətli Zakir bəy, Sizi - milli mədəniyyətimizin inkişafı naminə yorulmadan çalışan əziz sənət dostumuzu 70 illik yubileyi münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Sizə möhkəm cansağlığı, könül xoşluğu, tükənməz ilham, yaradıcı və pedaqoji fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram. (Azərpaşa Nemətov - Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının sədri, Azərbaycanın Xalq artisti, professor)

...Haqqında söz açdığım, folklorla bağlı fikirlərini qələmə aldığım aparıcı-jurnalistin Zakir Abbas olduğunu yəqin ki, oxucu hiss etmişdir. Elədir ki, var. Bu, televiziyanın «Ocaq» folklor

KƏNAR ADAMIN 70 YAŞI

toplusu verilişinin ağırlığını illərlə öz çiyinlərində daşıyan Zakir Abbasdır. (Elza Süleymanqızı)

* * *

Zakir Abbas duru gözlərindəki saflığın qaynağını mənsub olduğu xalqın təbiətindən götürür. Onun düşüncəsində bu saflıq bir uşağın, varlığı həyatın zərbələrindən yara almamış müqəddəsliyini elə öz duruluğunda göstərən yeni nəslin özü ilə göstərir. «BU DA BİR ÖMÜR-DÜR...» şeirini «Nəvəm Cəlala» epigrafi ilə yazıb:

*...Yaxşını pisdən seçməyi,
Suyu üfürüb içməyi,
Bu dünyadan o dünyaya
Təmiz ürəklə köçməyi,
Babana sən öyrətmisən.*

Bu misralar həyatın ziddiyyətlərindən keçmiş dünya və Azərbaycan ədəbi mühitini yaxşı bilən görkəmli ziyalının, yazıçının, jurnalistin düşüncələridir. Özünəxas olan təvazö ilə müasirlərinə bəyan eləyir ki, mən əsil həqiqəti varlığı ləkələnməmiş gənclikdən almışam, onlardan öyrənmişəm...

Zakir Abbas görkəmli söz, sənət adamı kimi ədəbi mühitimizin həmişə diqqətində olub. Hökumət tərəfindən də onun xidmətləri yüksək dəyərləndirilib. Əməkdar jurnalist fəxri adına layiq görülüb. Onun 70 illik yubileyi münasibətilə Azərbaycan Mətbuat Şurasının və Azərbaycan Demokratik Jurnalistlər Liqasının adına ünvanlanmış təbrikində oxuyuruq: «Hörmətli Zakir müəllim! Müdrik qələm sahiblərindən biri yazır ki, nə qədər sözlə ruh daxil olmayıb onun canlı olmasından danışmaq mümkünsüzdür. Çünki söz canlı, yaşar olmalıdır ki, bizimlə yol yoldaşı ola bilsin. Bir zamanlar Sizin Azərbaycan televiziyasından qopan bir qədər tutqun və ləngərli səsiniz bizi «Ocaq» başına çağıranda inandığ ki, külün altından boy verib közərən, sonra dilim-dilim alova çevrilən bir insan ürəyi yanır. O yanan ürəkdən keçən qanın yaddaşı var idi. Bu Zakir Abbasın qan yaddaşı idi. İndi Əməkdar jurnalist kimi geriye fəxrlə, irəliyə inamla baxa bilərsiniz. 70 yaşınız mübarək, Zakir Abbas!»

Bu təbriki imzalayan rəsmi qurumlar heç şübhəsiz, Zakir Abbasın kimliyini yaxşı bilir.

Zakir Abbas özü haqqında təvazö ilə «kənar adam»am, - deyir. Amma əslində, o, Azərbaycan sözünün içərisində olan Azərbaycan varlığının yetirdiyi çox doğma bir övladdır. Hər birimizə əziz olan təmənnəsiz qələm sahiblərini görə bilmək borcumuzdur.

«Kənar adam»ın 70 yaşını «Kredo» qəzeti də təbrik edir.

P.S. Əzizim Zakir Abbas, bu da səninlə atüstü bir görüş. Gün olsun tale bizi azad edəcəyimiz Qarabağda görüşdürsün.

Əli Rza XƏLƏFLİ

31.10.2018